

OZNAKOWANIE SZLAKÓW

Od początku zorganizowanych form turystyki znakowaniem i konserwacją szlaków turystycznych zajmowały się stowarzyszenia turystyczne. Pierwsze z nich na ziemiach polskich wyznakowało w górach Towarzystwo Tatrzańskie, następnie prace to kontynuowało Polskie Towarzystwo Tatrzańskie i Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. Od roku 1950 prace znakarskie prowadzi Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze poprzez wyspecjalizowane komisje statutowe – m.in. Komisję Turystyki Górskiej i Komisję Turystyki Pieszej. Udostępnianie atrakcyjnych terenów górskich i nizinnych szerokim kręgom społeczeństwa - turystom i krajoznawcom, jest jednym z naczelnych zadań PTTK.

Warto wiedzieć, że w Polsce znakowane szlaki turystyczne podlegają ochronie prawnej na podstawie Ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks Wykroczeń (Dz. U. nr 12 poz. 114, art. 85 par. 2 i 3), jak również i to, że obecnie znakowania szlaków turystycznych podejmują się także inne instytucje i organizacje, stosując często odmienne wzorce oznakowania

Wyróżnia się trzy grupy symboli stosowanych do oznakowania szlaków:

- znaki określające przebieg szlaku,
- znaki określające przebieg szlaków specjalnych (dojściowych, dydaktycznych, spacerowych), głównie na terenach górskich.
- znaki informacyjne (tablice poglądowe sieci znakowanych szlaków turystycznych czy drogowaskazy z odległościami podanymi w godzinach średniego marszu) i ostrzegawcze (np. o lawinach).

Stosowane są wyłącznie kolory: czerwony, niebieski, żółty, zielony i czarny, które wbrew obiegowym opiniom (szczególnie w górach) **nie wyznaczają stopnia trudności szlaku**. Kolor czerwony oznacza natomiast zwykle szlak główny w danym paśmie górskim, kolor niebieski jest zwykle wariantem szlaku głównego.

Doświadczenia jesienno – zimowych wycieczek wskazują, że mimo ochrony prawnej niektóre szlaki są nie tylko niszczone, ale także zaniedbywane przez władze PTTK i uległy już praktycznej „biodegradacji”, np. Jagodzin — Ostęp Światowida – Węgliniec. Innym problemem są miejsca, gdzie szlak biegnie łakami czy obrzeżami pól i nie ma możliwości umieszczenia oznakowania np. stary i nowy przebieg szlaku między Przeł. Zimną a Wojcieszycam, albo część trasy między Sokołowcem a Proboszczowem. Może rozwiązaniem tego problemu byłby nowy znak, na którym znalazłby się azymut do następnego znaku ? (ANK)

NIE TYLKO W NIEDZIELĘ NIE MA NAS W DOMU

Przypominamy, że w każdą sobotę o godz. 8.45 wszyscy zwolennicy aktywnego wypoczynku spotykają się na dworcu PKP (ewentualna zmiana godziny lub miejsca odjazdu na wycieczkę będzie podawana na bieżąco) i wyruszają na wycieczki pod hasłem „Nie tylko w niedzielę nie ma nas w domu”. Wędrownikom patronuje kol. Wacław Kowalski.

Herold grodzki

nr 1/13/2001 Biuletyn informacyjny Koła Grodzkiego 1.03.2001r.

W NUMERZE:

- INFORMACJE Z KOŁA
- WSPOMNIENIE BUDNIK
- OZNAKOWANIE SZLAKÓW
- NIE TYLKO W NIEDZIELĘ NIE MA NAS W DOMU
- PLANY WYCIECZEK I IMPREZ NA ROK 2001

INFORMACJE Z KOŁA GRODZKIEGO.

Dnia 25 listopada 2000 roku w schronisku PTSM „Złoty Widok” w Michałowicach odbyło się zakończenie sezonu wycieczkowego Koła PTTK nr 4 „Grodzkie”. Uroczystość odbyła się przy udziale 28 osób, wśród których poza członkami koła byli również sympatycy oraz goście z Zarządu Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie”. Uczestnicy otrzymali pamiątkowe odznaki z okazji 50-lecia istnienia naszego koła. W czasie 2-letniej kadencji koło (liczące obecnie 44 członków) zorganizowało 213 wycieczek, w których uczestniczyło 2106 osób. W roku 2000 zorganizowaliśmy 118 wycieczek, w tym 22 rowerowe, a frekwencja na nich wynosiła 1184 osoby.

Natomiast 28 listopada 2000 roku w schronisku PTSM „Bartek” w Jeleniej Górze odbyło się walne zebranie sprawozdawczo - wyborcze „Koła Grodzkiego”. Na zebraniu (przy obecności ponad 50% członków) wybrano nowy zarząd koła w składzie: Halina Cicha - prezes, Wiesława Fronia - wiceprezes, Stanisław Ciećko - skarbnik, Andrzej Kowalski - sekretarz, Edward Przybylski - członek zarządu. Wybrano także delegatów na Zjazd Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” - są nimi: Halina Cicha, Andrzej Kowalski, Edward Przybylski, Zenon Raczek.

Zarząd koła podjął uchwałę, że jego członkowie wzorem poprzednich lat będą spotykać się w każdą pierwszą środę miesiąca w godzinach od 15.00 do 16.30 – począwszy od lutego kończąc w listopadzie 2001 roku w pomieszczeniu Zarządu Oddziału PTTK ul. 1-go Maja 86.

Wysokość składki członkowskiej w roku 2001 wynosi: 24 zł normalna i 10 zł ulgowa. Natomiast nowo wstępujący turyści po wypełnieniu deklaracji muszą opłacić także wpisowe w wysokości 3 zł oraz wykupić legitymację — 12 gr.

Budniki - fragment dziejów nie tylko turystyki, ale i medycyny. Pomiedzy północnymi stokami Kowarskiego Grzbietu, a od wschodu okazała, kulminacją Wołowej Góry (1033 m) półkolisty, stromy lej źródłiskowy potoku Malina, pokryty łąkami leśnymi o obszarze około 1 km²¹, to tzw. Budniki.

Sama nazwa Budniki (niem. *Forstbaude*, po wojnie Zacisze Leśne) jest upamiętnieniem istniejącej tu kolonii trzynastu pasterskich zagród, które miały powstać jeszcze w okresie wojny trzydziestoletniej.

Pewną osobliwością Budnik nie tylko osłoniętych, ale i zasłoniętych górami, był w okresie około 17 tygodni w okresie zimowym zupełny brak słońca. Jak podają stare przewodniki, urząd stanu cywilnego dla tej górskiej mieścił się w Wangu, kościelnie zaś należała ona do Kowar (d. Schmiedeberg)².

Miejskowa szkoła w okresie letnim służyła celom letniskowym. Wyżej położona była restauracja z pięknym widokiem na otoczenie. Przed budynkiem szkolnym istniał ogródek alpejski³.

Tyle w skrócie z dawnych dziejów dzisiejszych Budnik. Mniej znany natomiast jest fakt, że na terenie dzisiejszych Budnik istniał w krótkim okresie powojennym (na pewno w 1947 r.) Ośrodek Wypoczynkowy Bratniej Pomocy Studentów Wyższych Uczelni Wrocławia. We wspomnianych domkach (dwa z nich przedstawione są na zdjęciu z 1947 r.) mieszkali studenci. Każdy po przybyciu otrzymywał przydział sporej ilości siana, na którym musiał przygotować sobie nocleg. Oczywiście prześcieradło i koc należało z sobą przywieźć. Na szczęście wyjątkowo dopisywała pogoda, a same noce w lipcu i sierpniu 1947 (26 VII-24 VIII) nie były zbyt zimne. W domkach nie było ani oświetlenia elektrycznego, ani też innego. Jedynie bardzo nieliczni szczęśliwcy posiadali świece, które bardzo oszczędzano z uwagi na ich ograniczone ilości, a także z obawy przed ogniem. Chodziło się spać niemal z kurami. Za to wstawało się bardzo wcześnie, a mycie odbywało się w strumyku noszącym dziś nazwę Malina. Mimo skromnych warunków zamieszkania samo wyżywienie, jak na okres powojenny, było istic królewskie.

Stółówka, a właściwie restauracja, mieściła się w pobliskiej leśniczówce. Była wyposażona nie tylko w komfortowy na owe czasy sprzęt gastronomiczny, ale też bardzo obficie w różne przysmaki UNRRA-owskie. Łącznie z walorami klimatycznymi, wyjątkowo korzystnymi

Latem 1947 r. w Budnikach.

Fot. Z. Domosławski

w lipcu i sierpniu 1947 roku, sprzyjało to przychodzeniu do zdrowia studentów, którzy mieli za sobą ciężkie przejścia i tułaczkę wojenną (obozy), czy też byli w okresie rekonwalescencji po poważnych chorobach. Obok dawnej nazwy *Forstbaude* była w użyciu, dziś nie stosowana, Zacisze Leśne. Owa kolonia istotnie była wymarzonej miejscem rekonwalescencji (rehabilitacji).

Wolny czas wypełniały nam wędrowki po okolicy, co było nieraz powodem kontrowersji ze strażnikami WOP, częste wypadki do pobliskiego Karpacza czy Kowar (które po wojnie nosiły nazwę Krzyżatka). Grupy studenckie odbywały też wycieczki na Śnieżkę, gdzie w owym czasie nie było trudności z odwiedzaniem schroniska po stronie czeskiej. Same Góry Olbrzymie (niem. *Riesengebirge*), Karkonosze, wydały się grubo niższe niż znane nam Karpaty Wschodnie, pełno ścieżek i oznakowań, nieduża odległość między schroniskami. Dziwiło to nie tylko nas, ale już Wincentego Pola, który był w tych stronach w roku 1847⁴.

Czas zatarł niejedno ze wspomnień, pozostały dwa zdjęcia, na których dziś trudno rozpoznać poszczególne osoby. Złożone uwarunkowania okresu powojennego spowodowały, że i tu raczej polityczne przeważały nad ekonomicznymi i Budniki przestały być użytkowane przez studentów, śródleśne łąki nie pielęgnowane zarastały samosiejkami.

Również Muzeum w Karpaczu, gdzie jeszcze w 1947 r.⁵ piszący te słowa zwiedzał jako student wiernie zrekonstruowaną pracownię przypominającą warsztat alchemika (można było oglądać kuchnię do preparowania ziół, tygielki, kociołki, destylatory, moździerz, wagi, butle, stoje, etykietowane pudełka na gotowe leki oraz stare księgi i receptury), z powodów niedoceniań wagi ciągłości tradycji turystycznych na długie lata przestało istnieć. Dziś w istniejącym w tym budynku w Karpaczu Muzeum Sportu i Turystyki znajduje się znikoma część dawnej ekspozycji.

Do Budnik nieraz wracałem. Jeszcze w latach sześćdziesiątych można było doszukać się śladów fundamentów czy obmurowań, ale w dniu 4 września 1988 r. nie mogliśmy już doszukać się ani śladów dawnej zabudowy. Co więcej, krajobraz siał się inny. Zamiast łąk przeważał młodnik świerkowy z domieszką liściastego drzewostanu i krzewów. Nawet szlaki wiodą obecnie wśród zarośli, ani śladu dawnych łąk, znikły maliny. Obficie rozpleniła się goryczka trojeściowa (*Gentiana asclepiadea* L.), występująca często w zwartych kobiercach.

Można powiedzieć o jakimś wtórnym upierwotnieniu istniejącej przyrody, które czasami ma miejsce pod nieobecność gospodarki ludzkiej. Ta myśl, niczym lekki promyczek słońca, rozświetla sam fakt zniszczenia Budnik i szkód ekologicznych dokoła Karkonoszy.

Szlak na przełęcz Okraj nosi nadal nazwę „tabaczanej ścieżki” (od przemycanej tu w XIX wieku austriackiej tabaki). Ten sam szlak w odwrotnym kierunku wiedzie do Karpacza poprzez Wilczą Porębę. W najniższym punkcie Budnik (840 m n.p.m.), nad potokiem Malina można zatrzymać się na spoczynek czy posiłek.

Same zaś dzieje Budnik, to nic tylko historia turystyki karkonoskiej, która powinna stanowić pewne *continuum* mimo zmienności czasów i zakrętów historii, ale również jakaś cząstka historii medycyny regionu, dla której przyjęło się określenie medycyny górskiej⁶.

Zbigniew Domosławski

¹ T. Steć, *Sudety Zachodnie*, cz. I, wyd. II, Sport i Turystyka, Warszawa 1965, s. 153.

² D. Letzner, *Riesengebirge*, Leipzig und Wien, Bibliographisches Institut 1900 s. 147-148.

³ H. Schlegel, *Lausitzer-, Jeschken-, Isergebirge*. Riesengebirge. Dresden Verlag von Alexander Kohler 1908/09 s. 249.

⁴ W. Pol, *Pamiętniki*, Wydawnictwo Literackie. Kraków 1960.

⁵ Z. Domosławski, *Z dziejów medycyny górskiej w Karkonoszach*, „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, 1988, z. 51, s. 156.

⁶ Z. Domosławski, *Studia nad historią medycyny górskiej w Karkonoszach*, „Wierchy”, 1975, t. 43, s. 176

PLAN WYCIECZEK KOŁA PTTK NR 4 „GRODZKIE” NA 2001 R.

W imprezach organizowanych przez nasze koło udział mogą wziąć wszyscy bez względu na przynależność do PTTK. Wszystkie wycieczki są bezpłatne, a uczestnicy biorą w nich udział na własną odpowiedzialność - powinni więc **samodzielnie ubezpieczyć się od następstw nieszczęśliwych wypadków.**

Uczestnicy ponoszą także wszelkie koszty osobiste np.: przejazdów środkami komunikacji, wstępów do muzeów i zabytkowych budowli, wyżywienia itp. Przypominamy, że na wycieczkach przekraczających granice Polski należy posiadać dokument tożsamości, a na przejściach granicznych znajdujących się na szlakach turystycznych - **ważne dokumenty paszportowe.**

Uczestnicy wycieczek rowerowych powinni sprawdzić przed wyjazdem sprawność roweru, posiadać kask i zapasową dętkę. Podana w planie godzina powrotu oznacza godzinę wyjazdu z punktu końcowego wycieczki. Szczegółowe i aktualne ogłoszenia o wędrownkach będą podawane w oknie Informacji Turystycznej (róg ulic 1-go Maja i Klonowicza) i w tygodniku „Nowiny Jeleniogórskie”. Dodatkowe informacje można uzyskać u Prezesa Koła pod numerem telefonu 76-45-444. Przypominamy, że po zmianie rozkładów jazdy PKP i PKS (zapowiadane na 10 VI 2001 r.) należy upewnić się o godzinach odjazdów na poszczególne wycieczki.

4. III. Spotkanie o godz. 9.00 przy dworcu PKP

Trasa ok. 14 pkt. GOT: Paulinum – poligon - Łomnica – Wojanów – Trzczańsko - Maciejowa

Powrót MZK po godz. 15.00 Prowadzi S. Ciećko

11. III. Wyjazd o godz. 8.40 z przyst. TUNEL autobusem PKS do Lipy

Trasa 14 pkt. GOT: Lipa – rez. Wąwóz Lipy – Ruski Most – Wąwóz Siedmicy – Grobla - Kwietniki

Powrót PKS po godz. 17.00 Prowadzi W. Fronia

18. III. Wyjazd o godz. 9.42 z dworca PKP do Pilchowic Zapory

Trasa 13 pkt. GOT: Zapora – Strzyżowiec – Siedlęcín – Jelenia Góra

Powrót ok godz. 16.00 Prowadzi E. Przybylski

18. III. ROWEROWA Spotkanie godz. 9.00 „RONDO”

Trasa: Jelenia Góra – Maciejowa – Radomierz – Janowice Wlk. - Ciechanowice – Jelenia Góra Prowadzi S. Ciećko

25. III. ROWEROWA Spotkanie godz. 9.00 „RONDO”

Trasa: Jelenia Góra – Maciejowa – Dziwiszów – Jelenia Góra Prowadzi S. Ciećko

1. IV. Wyjazd o godz. 10.00 z dworca PKS autobusem do Przeł. Widok

Trasa 15 pkt GOT: Widok – Skopiec – Baraniec – Jaskinia Walońska – Komarno – Maciejowa (*na trasie przewidziane jest ognisko*)

Powrót MZK po godz. 15.00 Prowadzi H. Cicha

16. IV. – Poniedziałek Wielkanocny

Wyjazd o godz. 9.15 z dworca PKP autobusem MZK nr 15 do Jagniątkowa

Trasa ok. 12 pkt. GOT: Jagniątków - Kotliska - Jaskinia na Rudziankach - Zachełmie - Podgórzyn - Cieplice (*na trasie przewidziane ognisko*)

Powrót MZK po godz. 15.00 Prowadzi A. Kowalski

22. IV. Wyjazd o godz. 7.45 z dworca PKP pociągiem do Ciechanowic

Trasa 25 pkt. GOT: Ciechanowice – Świdnik – Droga Wojenna – Różanka – Przeł. Radomierska – Dudziarz – Straconka – Baraniec – Komarno - Maciejowa

Powrót MZK po godz. 17.00 Prowadzi W. Fronia

22. IV. ROWEROWA Spotkanie godz. 9.00 „Teatr”

Trasa: Jelenia Góra – Wojanów – Trzczańsko – Karpniki — Jelenia Góra

Prowadzi S. Ciećko

29. IV. ROWEROWA Spotkanie godz. 9.00 ul. Obrońców Pokoju

Trasa: Jelenia Góra – Cieplice - Stanisławów - Jelenia Góra

Prowadzi S. Ciećko

1. V. ROWEROWA Spotkanie godz. 9.00 „Rondo”

Trasa: Jelenia Góra – Maciejowa - Wojanów – Jelenia Góra

Prowadzi S. Ciećko

6. V. Wyjazd o godz. 7.45 z dworca PKP pociągiem do Wałbrzycha Miasto (*bilet wycieczkowy powrotny*)

Trasa 16 pkt. GOT: Wałbrzych – Szczawno Zdrój – Chełmiec – Boguszów Gorce

Powrót PKP godz. 17.23 Prowadzi W. Fronia

13. V. Wyjazd o godz. 8.20 z dworca PKP autobusem PKS do Karpacza Górnego

Trasa 18 pkt. GOT: Karpacz Górny — Polana — Słonecznik — Mały Szyszak — Schr. „Odrodzenie” — Przesieka

Powrót MZK godz. 16.09 Prowadzi H. Cicha

20. V. ROWEROWA Spotkanie godz. 8.30 ul. Obrońców Pokoju

Trasa: Jelenia Góra – Cieplice - Piechowice - Jelenia Góra Prowadzi S. Ciećko

27. V. Wyjazd o godz. 8.20 z dworca PKP autobusem PKS do Krzaczyzny

Trasa 20 pkt. GOT: Krzaczyzna – leśniczówka „Jedlinki” – Budniki – Tabaczana Ścieżka – Przeł. Okraj – Kowary

Powrót PKS godz. 16.25 Prowadzi W. Fronia

3. VI. Wyjazd o godz. 7.45 z dworca PKP pociągiem do Świebodzic (*bilet wycieczkowy powrotny*)

Trasa 26 pkt. GOT: Świebodzice – Zamek Cisy – Trójgarb – Witków Śl.

Powrót PKP godz. 17.35 Prowadzi W. Fronia

3. VI. ROWEROWA Spotkanie godz. 8.30 ul. „Rondo”

Trasa: Jelenia Góra – Jeżów Sudecki – Płoszczyna – Dziwiszów - Jelenia Góra

Prowadzi S. Ciećko

10. VI. Wyjazd o godz. 8.10 z dworca PKP autobusem MZK nr 15 do Michałowic

Trasa 23 pkt GOT: Michałowice – Trzy Jawory – Rozdroże pod Wielkim Szyszakiem – Śnieżne Kotły – Schronisko pod Łabskim Szczytem — Jagniątków

Powrót MZK godz. 17.00 Prowadzi H. Cicha

17.VI. Wyjazd o godz. 9.48 z dworca PKP pociągiem do Młyńska

(*bilet wycieczkowy powrotny do Gryfowa Śl.*)

Trasa 8 pkt. GOT: Młyńsko – Proszówka – zamek Gryf – kaplica Leopolda – Gryfów

Powrót ok. godz. 18.12 Prowadzi W. Fronia

24. VI. Wyjazd o godz. 8.20 z dworca PKP autobusem PKS do Świeradowa Zdrój
Trasa 27 pkt. GOT: Świeradów – Polana Izerska – Chatka Górzystów – Jagnięcy Jar –
Rozdroże pod Cichą Równią - Jakuszyce
Powrót PKS godz. 17.50 Prowadzi W. Fronia

8. VII. Wyjazd o godz. 8.10 z dworca PKP autobusem MZK nr 15 do Michałowic
Trasa 23 pkt. GOT: Michałowice – Trzy Jawory – schr. Pod Łabskim Szczytem –
Wysoki Most – Korolowa Ścieżka - Jagniątków
Powrót MZK po godz. 18.30 Prowadzi W. Fronia

15. VII. Wyjazd o godz. 7.00 z dworca PKP autobusem PKS do Jakuszyce
Trasa: Jakuszyce – Harrachov – Stiepanka (wieża widokowa) - Jakuszyce
Powrót PKS godz. 15.30 Prowadzi W. Fronia

22. VII. Wyjazd o godz. 7.00 z dworca PKP autobusem PKS do Jakuszyce
Trasa: Jakuszyce – Wodospad Mumlavy – Vosecka Bouda – Twarożnik – Mokra Droga
- schr. Pod Łabskim Szczytem – Korolowa Ścieżka - Jagniątków
Powrót MZK po godz. 18.30 Prowadzi W. Fronia

29. VII Wyjazd o godz. 7.50 z dworca PKS autob. PKS do Biedrzychowic.
Trasa ok. 29 pkt. GOT: Biedrzychowice - Karłowice - zapora Jez. Złotnickiego -
zamek Rajsko - Bożkowice - zapora Jez. Leśnińskiego - zamek Czocho - Gryfów Śl.
Powrót PKP godz. 19.57 Prowadzi A. Kowalski

5. VIII. Wyjazd o godz. 7.55 pociągiem do Szklarskiej Poręby Górnej
Trasa ok. 30 pkt GOT: Szklarska Poręba – Wodospad Kamieńczyk – Szrenica – Wielki
Szyszak – Śląskie Kamienie – Jagniątków
Powrót MZK godz. 18.30 Prowadzi H. Cicha

10.VIII. (piątek) Św. Wawrzyńca Wyjazd o godz. 8.30 z dworca PKP autob. PKS do
Karpacza
Trasa 24 pkt. GOT: Karpacz – Kocioł Łomniczy – „Śląski Dom” – Śnieżka – Równia
pod Śnieżką – schr. Strzecha Akademicka – Polana – Karpacz
Powrót PKS godz. 18.00 Prowadzi W. Fronia

12. VIII. ROWEROWA Wyjazd o godz. 7.55 pociągiem do Szklarskiej Poręby Górnej
Trasa: Szklarska Poręba – Jakuszyce – Orle – „Chatka Górzystów” – Jelenia Góra
Powrót ok. 17.00 Prowadzi W. Oryszczak

19. VIII. Wyjazd o godz. 8.20 z dworca PKP autobusem PKS do Karpacza Biały Jar
Trasa 25 pkt GOT: Karpacz – Schronisko nad Łomniczką – Śnieżka – Czarny Grzbiet –
Sowia Dolina — Karpacz
Powrót PKP godz. 16.24 lub 19.05 Prowadzi H. Cicha

26. VIII. Wyjazd godz. 9.15 z przyst. „Teatr” autobusem MZK nr19 do Sosnowki G.
Trasa ok. 20 pkt. GOT: Sosnowka – Karpacz – Chomontowa Droga – Szwedzkie Skały
– Sucha Góra – Droga Sudecka - Przesieka
Powrót MZK po godz. 18.00 Prowadzi W. Fronia

2. IX. Wyjazd o godz. 8.40 z dworca PKS autobusem PKS do Lipy
Trasa ok. 28 pkt. GOT: Lipa – Muchów – Czartowska Skała – Leszczyny – Złotoryja
Powrót PKS godz. 18.05 lub 20.45 (*kursy pospieszne*) Prowadzi A. Kowalski

9. IX. Wyjazd godz. 7.45 pociągiem do Witkowa Śl. (*bilet wycieczkowy powrotny*)
Trasa 24 pkt. GOT: Witków – Trójgarb – Gostków – Kraglak — Marciszów
Powrót PKP ok. godz. 16.30 Prowadzi H. Cicha

16. IX. Wyjazd o godz. 10.00 z dworca PKS autobusem PKS do Sędziszowej
Trasa 22 pkt. GOT: Sędziszowa - „Organy Wielisławskie” - Proboszczów - Ostrzyca -
Bystrzyca - Wleń
Powrót PKP godz. 17.51 Prowadzi A. Kowalski

23. IX. Wyjazd o godz. 7.25 z dworca PKS autobusem PKS do Chełmska Śl.
(p/Kamienną Górę)
Trasa 12 pkt. GOT: Chełmsko – Błażejów – Rez. „Kruczy Kamień” - Lubawka
Powrót PKP godz. 17.36 Prowadzi W. Fronia

30. IX. Wyjazd o godz. 7.00 z dworca PKP autobusem PKS do Szklarskiej Poręby
Trasa: Szklarska Poręba - Łabski Szczyt - Labska bouda - Dvoračky - Horni Misečky -
Vrbatova bouda - Labska bouda - Petrovka - Jagniątków
Powrót MZK godz. 18.30 Prowadzi W. Oryszczak

7. X. Wyjazd godz. 7.45 pociągiem do Janowic Wielkich (*bilet wycieczkowy powrotny*)
Trasa 17 pkt. GOT: Janowice – Zamek Bolczów – Skalne Bramy – Skalny Most – Piec
— Starościańskie Skały – Fajka — Janowice
Powrót PKP godz. 16.48 Prowadzi H. Cicha

14. X. Wyjazd o godz. 9.42 z dworca PKP do Pilchowic Zapory
Trasa 18 pkt. GOT: Zapora – Maciejowiec – Stanek – Siedlęcín – Jelenia Góra
Powrót ok godz. 16.00 Prowadzi E. Przybylski

21. X. Wyjazd o godz. 9.20 z dworca PKP autobusem MZK nr 9 do Górzynca
Trasa ok. 14 pkt. GOT: Górzyniec – Dolina Małej Kamiennej – Sarnia Nóżka – Kozia
Szyja – Babia Przełęcz - Górzyniec
Powrót MZK godz. 16.15 Prowadzi W. Fronia

28. X. Wyjazd o godz. 8.15 z dworca PKP autobusem MZK nr 9 do Cieplic
Trasa 14 pkt. GOT: Cieplice – Staniszków – Grodna – Cieplice
Powrót MZK ok. godz. 17.00 Prowadzi E. Przybylski

1. XI. Spotkanie 8.30 na przyst. Teatr, przejście na cmentarz, wyjazd godz. 9.15 z
przyst. ul. Mickiewicza autobusem MZK nr 19 do Sosnowki Górnej
Trasa ok. 14 pkt. GOT: Sosnowka – Borowice – cmentarzyk przy Drodze Sudeckiej –
Przesieka - Podgórzyn
Powrót MZK ok godz. 15.00 Prowadzi A. Kowalski

4. XI. Wyjazd o godz. 8.30 z przyst. „Tunel” autobusem MZK nr 11 do Wojanowa
Trasa 20 pkt. GOT: Wojanów - schr. Szwajcarka - Karpniki - Bukowiec - Mysłakowice
Powrót MZK ok. godz. 16.00 Prowadzi W. Oryszczak

11. XI. Wyjazd o godz. 9.10 z dworca PKS autobusem PKS do Szklarskiej Poręby
Trasa 14 pkt. GOT: Szklarska Poręba - Wysoki kamień - Zakręt Śmierci - Górzyniec
Powrót MZK godz. 16.10 Prowadzi A. Kowalski

18. XI. Zakończenie i podsumowanie sezonu – szczegółowe informacje podamy w
osobnym ogłoszeniu

XXXI RAJD NA RATY

- 25 II Kamienna Góra – Długosz - Betlejem - Krzeszów
4 III Wleń – Tarczyn – Skała – Rogatka - Rząśnik
11 III Rębiszów – Mładz – Gierczyn – Przecznicza – Odarte Skały - Rębiszów
18 III Głuszycza Górna – Kolce – Osówka (sztolnie) – Sierpnica – Świerki Dolne
25 III Przeł. Widok – Chrośnica – Chrośnickie Kopy (grodzisko) – Płoszczyna – Stromiec – Płoszczynka – Wapienna - Siedlęcin
1 IV Głuszycza – Jedlińska Kopa – Jedlinka – Jedlina Zdrój – tunel - Wałbrzych
8 IV Nowa Karczma – Henryków Lubański – Godzieszów – Gierałtów - Wykroty
15/16 IV Wleń - Wleński Gródek - Gniazdo – Wietrznik – Radomice – Maciejowice – SSM Maciejówka (nocleg) – Pokrzywnik – Stanek - Siedlęcin
22 IV Szklarska Poręba Górna – Marysin – Wysoki Most – Wodospad Kamieńczyka – Biała Dolina – Zakręt Śmierci – Rez. „Krokusy” – Piaskowy Most - Górzyniec
29 IV (do Czech) Janowice – Starozamecki Vrch – Adršpach – Skalne Miasto Krzeszów - Jawiszów - Gorzeszowskie Skałki - Chełmsko Śląskie
1 V Kwieciszowice - Jaroszyce - Bycza Chata – Wolframowe Źródło - Kamienica – Rozdroże Izerskie - Górzyniec
3 V (do Czech) Dedov – Ostaś – Police n. Metuji – Źdar n. Metuji
6 V Mioszów – Jatki – Sokołowsko – Włostowa – Suchawa – Waligóra – Schr. Andrzejówka – Rybnica Leśna – Kamionka - Wałbrzych
13 V Mysłów – Lubrza – Płonina (zamek Niesytno) – Pastewnik - Marciszów
20 V Świeradów Zdrój – Polana Izerska – Chatka Górzystów – Granicznik – Orle - Jakuszyce
27 V Kliczków – Osiecznica - Zebrzydowa
3 VI Jakuszyce - Cicha Równia - Izerskie Garby - Zwalisko - Biała Dolina - Szklarska P.
10 VI Świerki Dolne – Sokolec – Wielka Sowa – Mała Sowa - Walim
14VI Mysłów - Księży Kamień - Miłek - Wojcieszów - Połom - Komarno - Maciejowa
16/17 VI Lubawka – Bukówka – Zadzierna - Paczyn - SSMJarkowice (nocleg) - Niedamirów - Bobr (graniczne przejście turyst. - paszport) - Źacler – Fort Stachelberg
24 VI Mysłakowice – Krzyżowa Góra – Staniszków – Witosza - Czarne
1 VII (do Czech) Teplicke Skalne Miasto - Siedem Schodów – Wilczy Wąwóz – Teplice n. Metuji
8 VII. Kowary - Wysoka Łąka - Leśniczówka Bukowa - Przeł. pod Bobrzakiem - Rudnik - Przełęcz Kowarska - sztolnia „Jelenia Struga” - Kowary Górne
15 VII. Piszczowice - Rędziny - Czarnów - Ośrodek Świadomości Kryszny – Przeł. pod Bobrzakiem – Stary Trakt Kamiennogórski – Kowary
22 VII Kostrzyca – Bukowiec - Karpniki - Krzyżna Góra - Sokolik - Sukiennice - Baza pod Krzywą - Trzciano
29 VII Miłków - Grabowiec - Kaplica św. Anny – Grodna – Marczyce - Cieplice
5 VIII Olszyna – Biedrzychowice – Karłowice – Gryfów Śl.
12 VIII Sokola – Kłonice – Radogost – Grobla – Wąwozy Siedmicy i Lipy - Lipa
15 VIII Bolesławiec – Dobra – Las Spalenizna - Bolesławiec
19 VIII Ścinawka Średnia – Góra Wszystkich Św. – Góra Św. Anny – Nowa Ruda
26 VIII Zdar – Police – Hvezda – Hony – Bohdašin

- 2 IX Dynowice - Piekiełko: zbieranie agatów - Sokołowice - Rząśnik
9 IX Głuszycza – Janowiński (graniczne przejście turystyczne - niezbędny paszport) – Tripansky Kamen – Rozmítal - Broumov
16 IX Stara Kamienica – Kopaniec – Przeł. Babia – Bobrowe Skały – Piastów – Pakoszów - Sobieszów
23 IX Szklarska Poręba Górna – Sowiniec – Dom Hauptmanów – Dom W. Hoffmana – Chybotek – Zbójce Skały – Górzyniec - Piechowice
30 IX Janowice Wielkie – Janowickie Garby – Rozdroże pod Jańską Górą - Starościńskie Skały – Skalny Most - Zamek Bolczów - Janowice Wielkie
7 X Sędziszowa - Organy Wielisławskie - Świerzawa - Lubiechowa – Okole – Chrośnica - Dziwiszów
14 X Mysłów - Nowe Rochowice - Stare Rochowice - Bolków
21 X Przeł. Widok - Baraniec - Leszczyniec - Radomierz - Trzciano
28 X Piechowice Górne - Wodospad Szklarki - Marysin - Złote Jamy - Czeska Kładka - Droga pod Regłami - Trzy Jawory - Jagniątków
1 XI Marciszów - Marciszów Górny - uroczysko Wybuchy - osiedle Antonówka - Kamienna Góra
4 XI Wleń - Bystrzyca - Bełczyna - Ostrzyca - Proboszczów
11 XI Lipa - Czarczi Zagajnik - Polanka - ruiny szubienicy - Wojcieszów
18 XI Świerzawa - Sędziszowa - Wielisławka - Czerwona - Nowy Kościół
25 XI Janowice Wielkie - Różanka - Turzec - Świdnik - Ciechanowice
2 XII Siedlęcin - Perła zachodu - Wzg. Krzywoustego - Jelenia Góra SSM Bartek - **Zakończenie XXX Rajdu na Raty**
-
- WYCIECZKI „W NIEDZIELE NIE MA NAS W DOMU”**
Pierwsze trzy wycieczki odbyły się w dniach 21.01., 11.02. i 25.02. br.
- 11.03. Pilchowice, Pokrzywnik, Stanek, Wrzeszczyn, Siedlęcin, Jelenia Góra
25.03 Wleń, Tarczynka, Babiniec, Skała, Rogatka, Chrośnica, Jezów Sudecki, Jelenia Góra.
8.04. Szklarska Por. Droga p. Regłami, Wysoki Most, Droga Trzecia, Uroczysko, Jagniątków.
22.04. Mioszów, Łączna, Sucha Łąka, Czartowskie Skały, Rez. „Głazy Krasnoludków”, Jawiszów, Krzeszów, Betlejem, Przedwojów, Kamienna Góra
13.05. Przeł. Kowarska, Rozdroże pod Sulicą, Przeł. Okraj, Skalny Stół, Budniki, Szeroki Most, Karpacz.
27.05. Pilchowice, Rybnica, Rozłóg, Przeł. Zimna, Piastów (w ramach rajdu „Eurorally2001”)
10.06. Świeradów Zdrój, Polana Izerska, Szerzawa, Przeł. Mokra, Siwe Skałki, Izerskie Garby, Zwalisko, Szklarska Poręba.
24.06. Jakuszyce, Harrachov, Mumlavská bouda, Harrachova cesta, Vosecka bouda, , Przeł. Mokra, Szrenica, Szklarska Poręba.
8.07. Wałbrzych, Szczawno Zdrój, Chełmiec, Długa Góra, Trójgarb, Witków Śl.
22.07. Głuszycza Górna, Kolce, Moszna, Włodarz, Jedlińska Kopa, Jedlina Zdrój, Przeł. pod Borową, Wałbrzych
12.08. Karpacz, Stara Polana, Słonecznik, Przeł. Karkonoska, Jagniątków.
26.08. Rębiszów, Ciemny Wądół, Bycza Chata, Spalenisko, Kromnowska Jama, Świerkowice, Przeł. Babia, Bobrowe Skały, Piastów
9.09 Wleń, Ostrzyca, Bełczyna, Rząśnik, Janówek, Chrośnica, Płoszczyna, Jezów Sud. Jelenia G.
23.09. Dziwiszów, Przeł. Widok, Okole, Leśniak, Chrośnica, Skalisko, Płoszczyna, Jelenia G.

- 14.10. Janowice Wlk. Miedzianka, Krzyżowa Hala, Wolek, Świnia Góra, Starościńskie Skały, schr. PTTK Szwajcarka, Trzczańsko PKP
 28.10. Piechowice, Cicha Dolina, Grzybowiec, Michałowice, Złoty Widok, Michałowice.
 11.11. Sosnowka, Wodospad Podgórnaj, Przeł. Różyckiego, Zamek Chojnik, Sobieszów
 25.11. Trzczańsko, schr. PTTK Szwajcarka, Rozdroże pod Jańską Górą, Fajka, stary kamieniołom, Strużnicka Skała, grzbietem do Skalnych Bram, Zamkowy Grzbiet, Janowice Wlk.
 9.12. Jelenia Góra, Maciejowa, Jelenia Skała, Grodzisko, Skowron, Dziwizów, Jelenia G.
 26.12. Jelenia Góra, Zabobrze Rondo, Koziniec, Wojanów, schr. PTTK Szwajcarka.

KOMISJA OPIEKI NAD ZABYTKAMI - WYCIECZKI W 2001 R.

Komisja Opieki nad Zabytkami organizuje wycieczki szkoleniowe, które są udostępnione dla wszystkich. Ubezpieczenie, przejazd, wstępy uczestnicy pokrywają we własnym zakresie. Wycieczki prowadzone są przy udziale przewodnika turystyki górskiej. Godziny zbiórek uzależniamy od rozkładów jazdy PKP, PKS i MZK.

Lp	Termin	Trasa	Miejsce zbiórki
		<i>Wycieczki 1 i 2 odbyły się 6.01 i 3.02</i>	
3	03.03	Skałki – Wzg. Kościuszki – Czarne – Staniszów – Cieplice – Jelenia G.	Godz. 8.00 przy dworcu PKP powrót ok. godz. 16.30
4	14.04	Wleń – Klecza – Radomice – Maciejowice – Dziki Wawóz – Zapora Pilchowicka – Strzyżowiec – Siedlęcín – Jeżów – Jelenia Góra	Godz. 9.30 przy dworcu PKP Wyjazd 9.42 PKP, powrót ok. 16.00
5	12.05	Szklarska Poręba Górna – Wysoki Kamień – Biała Dolina – Szklarska Poręba - Piechowice	Godz. 8.00 przy dworcu PKP Wyjazd 8.10 PKP Powrót ok. 17.00
6	02.06	Dobromierz – Wieża - Świebodzice	Godz. 6.30 przy dworcu PKS Wyjazd 6.45 PKS, powrót 18.00
7	07.07	Karpacz Górny – Wang – Polana – szlak nad Kotłami Małego i Dużego Stawu – Słonecznik – Pielgrzymy – Szwedzkie Skały - Przesieka	Godz. 8.10 przy dworcu PKP Wyjazd 8.20 PKS, powrót ok. 18.00
8	04.08	Karpacz G. – Czoło – Przełęczka – Grabowiec – Kapliczka Sw. Anny – Wodospad Podgórnaj - Przesieka	Godz. 8.10 przy dworcu PKP Wyjazd 8.20 PKS, powrót ok. 17.00
9	09.09	Maciejowa – Szwajcarka – Wojanów <i>(zbieranie grzybów)</i>	Godz. 8.00 przy tunelu PKP Wyjazd MZK, powrót ok. 17.00
10	13.10	Witków – Trójgarb – Gostków - Kraglak - Marciszów <i>(grzybobranie)</i>	Godz. 7.25 przy dworcu PKP Wyjazd 7.45, powrót ok. 17.00
11	10.11	Wycieczka uzależniona od warunków atmosferycznych	Godz. 8.00 przy dworcu PKP
12	08.12	Wycieczka uzależniona od warunków atmosferycznych	Godz. 8.00 przy dworcu PKP

WYCIECZKI KOŁA PTTK NR 37 „ZABOBRZE”

- 7 IV Przesieka, Droga Sudecka, Sucha Góra Przeł. Karkonoska, Białe Skały, Ptasie Skały, Borowice,
 1 V Karpacz Górny, Zamkowe Skały (Droga Chomałowa), Szwedzkie Skały, Dolina Myi, Droga Sudecka, Borowice.
 23VI Wojanów, Rudzik, schr. PTTK "Szwajcarka", Janowickie Garby (stare wyrobiska), Janowice Wlk.
 7VII Kaczorów, Płonina, Lubrza, Mysłów, Radzimowice, Wojcieszów, Przeł. Komarnicka, Komarno, Maciejowa, Jelenia Góra.
 8 IX Marciszów, Pastewnik, Poręba, Płonina, Turzec, Różanka, Janowice Wlk.

INNE IMPREZY

W dniach 14 - 21 lipca na trasach wokół Giżycka odbędzie **58 Rajd Rowerowy AIT**. Tygodniowy koszt (dla członków PTTK) to: 60 zł/osobę - wpisowe + 80 zł/osobę - opłata za pole namiotowe + 11 zł/za ustawienie namiotu. Informacji o rajdzie i możliwościach zapisów udziela kol. Wanda Oryszczak tel. 76-44-092.

Grupa członków naszego koła organizuje wyjazd na trasę nr 1 tegorocznego **OWRP „JURA 2001”** (patrz: „Herold Grodzki” 2/12/2000). 14 - dniową, 285 kilometrową trasę o nazwie "Jurajska cicha" organizatorzy określili: z bezwzględny przestrzeganiem ciszy nocnej. Informacje – prezes koła kol. Halina Cicha.

W dniach 22.05-26.05.2001 **Ogólnoeuropejski Rajd Sztafetowy „Eurorally 2001”** wkracza na ziemię jeleniogórską. Oto jego przebieg:

- 22.05 - Czarnów - Skalnik - Starościńskie Skały - schr. Szwajcarka (nocleg)
 23.05 - schr. Szwajcarka - Trzczańsko - Radomierz - przeł. Widok - Łysa Góra - Góra Szybowcowa (nocleg)
 24.05 - G. Szybowcowa - Płoszczyna - Jez. Pilchowickie (nocleg w ośrodku wodnym)
 25.05 - Jez. Pilchowickie - Rybnica - Piastów - Górzyniec (nocleg w ośr. Energetyki)
 26.05 - Górzyniec - Przeł. Babia - Rozdroże Izerskie - Zwalisko - Rozdroże pod Cichą Równią - Orle (nocleg)
 27.05 - Orle - Jakuszyce (przekazanie rajdu Klubowi Czeskich Turystów)
 Szczegółowych informacji można zasięgnąć u komandora jeleniogórskiej części rajdu - kol. Włodka Bayera (tel. 64-17-093) oraz organizatorów - Andrzeja Mateusiaka (tel/fax 75-23-627), Wandy Oryszczak oraz Waldemara Wiśniewskiego.

ZO PTTK „Pogórze Izerskie” w Lubaniu ul. Bracka 12, tel. (0-75) 72-22-507 lub 423 organizuje:

- 9.03/11.03 – XXV Ogólnopolski Rajd Pieszy „Lubańska Zima 2001” - trasy w Karkonoszach i G. Izerskich
 30.05/3.06 – XXXVII Ogólnopolski Rajd Górski „Lubańska Wiosna” - trasy: Rudawy Janowickie, Kotlina Jeleniogórska, Karkonosze (polskie i czeskie) oraz Góry Izerskie
 19.07/31.07 - Obóz Wędrowny „II Lubańskie Lato” – trasy: Jura Krakowsko – Częstochowska
 3.10/7.10 – XXXI Ogólnopolski Rajd Górski „Lubańska Jesień” – trasy: Rudawy Janowickie, Kotlina Jeleniogórska, Karkonosze (polskie i czeskie) oraz Góry Izerskie a także 15.03/15.12 – XXIV Indywidualny Rajd Górski